

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญ และที่มาของปัญหา

“...เมื่อวันที่ 28 มกราคม เราขึ้นเฮลิคอปเตอร์ไปลงบนไร่ฝิ่นที่กำลังออกดอกบานสะพรั่ง เราออกเดิน 25 นาที ก็ถึงหมู่บ้านมั่ง ชื่อแม่สา ซึ่งอยู่ต่ำกว่าแม่สาเดิม นอกจากนี้เรายังเอาลูกหมูอย่างดีไปด้วย 3 ตัว สำหรับขยายพันธุ์ พร้อมด้วยพืชสำหรับปลูกเป็นอาหารหมูนั้น...” กระแสพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช แก่ผู้มาเฝ้าฯที่พระตำหนักจิตรลดารโหฐานในวสันตวิษุวัตปี พ.ศ.2512

การดำเนินชีวิตของชาวมั่งในอดีต เป็นการดำรงชีพด้วยการเกษตรแบบไร่เลื่อนลอย การเกษตรที่เพาะปลูก ได้แก่ ข้าว ข้าวโพด พืชผักต่าง ๆ โดยเฉพาะฝิ่น ซึ่งปลูกกระจัดกระจายตามไหล่เขา บางครั้งมีการตัดไม้เนื้อใหญ่ ถางพื้นที่ป่า เผาป่าบนพื้นที่ภูเขา เพื่อการยังชีพของตนโดยไม่ตระหนักถึงผลกระทบที่ตามมา ด้วยน้ำพระทัยที่เปี่ยมด้วยพระเมตตาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชที่มีต่อชาวมั่งแม่สา ในวันนี้ชาวมั่งแม่สาได้พัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นอย่างมากมาย มีอาชีพที่มั่นคง มีศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่สาที่ช่วยส่งเสริมให้เกษตรกรชาวเขาปลูกพืชผักเมืองหนาวแทนการปลูกฝิ่น (องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแยง, 2560)

ภาพที่ 1 ผู้นำหมู่บ้านแม่สา เข้ารับพระราชทานลูกสุกร

ที่มา: องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแยง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่, 2560, 43

ตามความเชื่อที่ว่าต้นไม้จะปกป้องคุ้มครองหมู่บ้านชนเผ่ามั่งในไทย ซึ่งชนเผ่ามั่งบ้านแม่สา จังหวัดเชียงใหม่ เผ่านี้มีวิถีชีวิต ความเชื่อ และ จิตวิญญาณที่เข้มแข็ง อย่างเช่น การปักผ้า และ เย็บนลาย

ผ้า ได้รับการยกย่องเป็นอย่างมากในเรื่องความประณีตและสวยงาม (ศูนย์การเรียนรู้ภูมิปัญญาพื้นบ้านชนเผ่าม้งบ้านแม่สาใหม่, 2560) ปัจจุบันการอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมดั้งเดิม กำลังได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยว และมีแนวโน้มมากขึ้น ดังนั้น จึงเป็นโอกาสในการสร้างเอกลักษณ์และตราสัญลักษณ์สินค้าทางวัฒนธรรมและธรรมชาติของประเทศไทยให้เป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับในระดับสากล นอกจากนี้การเข้าสู่กระแสโลกาภิวัตน์ การใช้ชีวิตไปตามการบริโภคนิยม ตลอดจนการใช้จ่ายในครัวเรือนฟุ่มเฟือย ก่อให้เกิดหนี้สินและรายจ่ายที่เกินความจำเป็น อีกทั้งปัจจุบันเป็นจุดสิ้นสุดของยุคผู้ผลิต ที่เคยทำการตลาดแบบมวลชน ดังนั้นผู้สร้างตราสินค้าจึงเปลี่ยนจากการสร้างแต่ความแตกต่างในผลิตภัณฑ์เพียงอย่างเดียวไปเป็นการสร้างความแตกต่างในการรับรู้ของผู้บริโภคให้กับกลุ่มตลาดเป้าหมายแทน หรือในอนาคตจะเป็นยุคแห่งการสร้างตราสินค้า

นักวิจัยจึงมีแนวคิดในการเผยแพร่ ผลิตภัณฑ์ผ้าทอจากใยกล้วยที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น ผ่านการสร้างตราสินค้าของชนเผ่าม้ง บ้านแม่สาใหม่ อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ รวมทั้งการนำความรู้ด้านบัญชีครัวเรือนมาใช้ในการแก้ปัญหาทางการเงินของชนเผ่าม้งบ้านแม่สาใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นการน้อมนำแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่และเศรษฐกิจพอเพียงลงสู่การปฏิบัติในชนเผ่าม้งบ้านแม่สาใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อให้ชนเผ่าม้ง บ้านแม่สาใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ มีการควบคุมรายได้และค่าใช้จ่าย การออมเงิน และการจัดสรรเงินในการใช้จ่ายอย่างคุ้มค่า โดยการสำรวจภูมิปัญญาท้องถิ่นของชนเผ่าม้งในการสร้างงานหัตถกรรมจากผ้าใยกล้วยและการสร้างตราสินค้าที่ผลิตจากผ้าใยกล้วย อีกทั้งการสำรวจความรู้ด้านบัญชีครัวเรือน การให้ชนเผ่าม้งบ้านแม่สาใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ จัดทำสมุดบัญชีครัวเรือน เพื่อลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น เพิ่มการออมเงิน การวิเคราะห์รายได้ ค่าใช้จ่าย และการวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเงินในปัจจุบัน เช่น มีพอใช้ ไม่เหลือเก็บ มีพอใช้และเหลือเก็บ มีไม่พอใช้และเป็นหนี้ หรือมีไม่พอใช้ แต่ไม่เป็นหนี้ เรียนรู้วิธีปฏิบัติตามพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง นำมาสู่คุณภาพชีวิตที่ดีและความสงบสุขของชุมชน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบการทำบัญชีต้นทุนและบัญชีครัวเรือนของชนเผ่าม้งบ้านแม่สาใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการทำบัญชีต้นทุนและบัญชีครัวเรือนของชนเผ่าม้งบ้านแม่สาใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

3. เพื่อสร้างแบรนด์ของผลิตภัณฑ์การตีเงินปักผ้าและเขียนลายผ้าของชนเผ่าม้งบ้านแม่สาใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

4. เพื่อพัฒนาส่วนประสมของผลิตภัณฑ์การตีเงินปักผ้าและเขียนลายผ้าของชนเผ่าม้งบ้านแม่สาใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

ขอบเขตของโครงการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเฉพาะการสร้างแบรนด์และส่วนประสมทางการตลาด การทำบัญชีต้นทุนและบัญชีครัวเรือนของกลุ่มแม่บ้านผลิตภัณฑ์ผ้าลายเขียนเทียน บ้านแม่สาใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

2. ขอบเขตพื้นที่วิจัย บ้านแม่สาใหม่ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

นิยามศัพท์

1. บัญชีครัวเรือน เป็นการรวบรวมและบันทึกข้อมูลด้านรายรับรายจ่ายในชีวิตประจำวันของกลุ่มแม่บ้านผลิตภัณฑ์ผ้าลายเขียนเทียน บ้านแม่สาใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อให้ทราบว่ารายจ่ายที่จ่ายไปในแต่ละวันเป็นค่าใช้จ่ายที่จำเป็นหรือไม่ มีรายจ่ายมากกว่ารายรับหรือไม่ มีเงินออมเท่าใด

2. บัญชีต้นทุน เป็นการรวบรวมและบันทึกข้อมูลต้นทุน ค่าใช้จ่ายอื่น และรายได้ ของกลุ่มแม่บ้านผลิตภัณฑ์ผ้าลายเขียนเทียน บ้านแม่สาใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อให้ทราบกำไรขาดทุนว่ามีจำนวนเท่าใด

3. เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้แนะการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง

4. แรนด เป็นสื่อแสดงความหมายของตราสินค้า เอกลักษณ์ หรือบุคลิกภาพให้ชัดเจนมากที่สุด หรือสามารถสื่อถึงคุณสมบัติที่สามารถจับต้องได้

5. ส่วนประสมทางการตลาด เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ในการแบ่งกลุ่มผู้บริโภค หรือสินค้าออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ โดยที่กลุ่มย่อยเหล่านั้นจะมีลักษณะที่แตกต่างไปจากกลุ่มอื่น ๆ แต่ทั้งนี้สมาชิกในกลุ่มตลาดและสินค้าเดียวกันจะมีลักษณะที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. คนเผ่าม้งบ้านแม่สาใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ มีแนวทางในการพัฒนาระบบบัญชีของผลิตภัณฑ์ การตีเงินปักผ้า และ เย็บนลายผ้า
2. คนเผ่าม้งบ้านแม่สาใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ มีแนวทางในการสร้างแบรนด์และส่วนประสมทางการตลาดของผลิตภัณฑ์การตีเงินปักผ้า และ เย็บนลายผ้า

